

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA NA LEKCJACH JĘZYKA POLSKI

Edukacja polonistyczna w szkole podstawowej ma na celu umożliwienie uczniom zdobycia podstawowych umiejętności komunikacyjnych: czytania, pisania i mówienia - niezbędnych w życiu człowieka. Jej zadaniem jest wyposażenie uczniów w wiedzę o budowie i funkcjonowaniu języka oraz wdrożenie do sprawnego posługiwania się polszczyzną w mowie i piśmie. Wymagania edukacyjne uwzględniają zapisy z "Programu nauczania języka polskiego w klasach IV - VI" oraz WZO Chrześcijańskiej Szkoły Podstawowej „Salomon”.

I. F o r m u ł o w a n i e przez nauczycieli wymagań edukacyjnych oraz informowanie o nich uczniów i rodziców .

Nauczyciel języka polskiego zapoznaje uczniów z PZO na pierwszych lekcjach przedmiotowych we wrześniu. Wychowawcy natomiast -na pierwszym zebraniu szkolnym - mają obowiązek odesłać rodziców do zapoznania się z PZO zamieszczonym na stronach internetowych ChSP „Salomon”. PZO ma postać pisemną i dotyczy:

- wymagań edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych ocen z przedmiotu,
- możliwości poprawiania sprawdzianów pisemnych,
- konieczności zaliczenia sprawdzianu, na którym uczeń nie był,
- informacji o godzinach pedagogicznych, na których uczeń lub rodzic może uzyskać pomoc ze strony nauczyciela polonisty,
- warunków i trybu uzyskania wyższej niż przewidywana oceny. Nauczyciel odnotowuje w dzienniku lekcyjnym informacje o zapoznaniu uczniów z PZO.

II. Wymagania i kryteria na dana ocenę.

Wymagania uwzględniają te, które zostały ujęte w WZO ChSP „Salomon”

Celujący

- Uczeń samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia.
- Posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretyczno -praktycznych.
- Nie powiela cudzych poglądów.
- Osiąga sukcesy w olimpiadach, konkursach języka polskiego.

- Jest czytany.
- Wykonuje prace pisemne na wysokim poziomie - zarówno pod względem treści, jak i formy oraz kompozycji.
- Zachowuje odpowiedni do charakteru pracy styl wypowiedzi - swobodny, barwny, kwiecisty, obrazowy.
- Posługuje się wyszukaniem, bogatym słownictwem; swobodnie operuje słowem (synonimy, antonimy, słownictwo oceniające).
- Wprowadza różnorodne zdania, bezbłędnie stosuje zasady interpunkcji i ortografii.
- Jest gotów pomagać innym w nauce.

Bardzo dobry

- Uczeń opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony przez program nauczania w danej klasie.
- Dysponuje dużą wiedzą z dziedziny literatury i sztuki.
- Poprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, bez trudu wyraża swe myśli, potrafi wyciągać logiczne wnioski.
- Pisze wypracowanie na bardzo dobrym poziomie. Charakteryzują się one:
 - zgodnością treści z tematem,
 - zastosowaniem prawidłowej formy wypowiedzi,
 - prawidłową kompozycją,
 - brakiem błędów ortograficznych,
 - spójnością tekstu,
 - nienagannym stylem,
 - starannością.
- Nie ma trudności z ortografią.
- Dużo czyta - nie tylko wyznaczone lektury.
- Bierze aktywny udział w lekcjach.

Dobry - wymagania rozszerzone

- Uczeń opanował materiał programowy w znacznym stopniu.
- Poprawnie wykorzystuje zdobyte wiadomości, samodzielnie wykonuje polecenia nauczyciela.
- Potrafi wyrażać swe myśli, uzasadniać sądy, wyciągać wnioski.
- Nie robi poważnych błędów ortograficznych, korzysta samodzielnie ze Słownika Ortograficznego.
- Redaguje wypracowania o następujących cechach:
 - zgodność z tematem,
 - spójność wypowiedzi,
 - prawidłowa kompozycja,
 - poprawna budowa zdań,
 - brak błędów ortograficznych I stopnia.
- Zawsze wywiązuje się ze swoich obowiązków

- Czyta lektury szkolne.

Dostateczny - wymagania podstawowe

- Uczeń opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania w danej klasie na poziomie nie przekraczającym wymagań zawartych w minimum programowym.
- Potrafi samodzielnie wykonać zadania o średnim stopniu trudności.
- Zdarza się mu popełniać poważne błędy ortograficzne.
- Pisanie wypracowań następuje mu z trudnością. Jednak prace pisemne są:
 - zgodne z tematem,
 - ich kompozycja jest zgodna z ogólnymi zasadami,
 - zastosowane w nich słownictwo jest poprawne,
 - zdania przeważnie dobrze zbudowane,
 - styl na ogół poprawny,
 - ortografia - zdarzają się błędy.
- Lektury szkolne czyta niezbyt chętnie albo nie rozumie ich treści.

Dopuszczający - wymagania konieczne

- Posiada niewielki zakres wiadomości, nie opanował nawet minimum programowego, ale braki te nie uniemożliwiają poprawy.
- Wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności.
- Z reguły nie czyta lektur.
- Nie bierze aktywnego udziału w lekcjach.
- Robi dużo błędów ortograficznych.
- Wypracowania pisze na bardzo niskim poziomie:
 - dużo błędów ortograficznych,
 - treść słaba, nie zawsze związana z tematem,
 - zdania zbudowane w miarę poprawnie.
- Często nie odrabia zadań domowych.

Niedostateczny

- Uczeń nie opanował wiadomości i umiejętności określonych minimum programowym.
- Braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z danego przedmiotu.
- Jego wypowiedzi ustne i pisemne są do przyjęcia.
- Niski poziom ortografii.
- Lekceważy swe obowiązki (ucieczki z lekcji).
- Nie czyni nic, aby nadrobić zaległości.

Przedmiotowy system oceniania uwzględnia pisemne opinie Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej i zakłada dostosowanie wymagań edukacyjnych w stosunku do uczniów, u których stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe.

Tryb i warunki poprawy oceny klasyfikacyjnej oraz promocja ucznia odbywają się na podstawie zasad określonych we WZO.

Podsumowanie śródroczne i roczne osiągnięć ucznia jest możliwe dzięki prowadzonej dokumentacji i polega na semestralnym zestawieniu osiągnięć i postępów ucznia a nie wynikach ze średniej arytmetycznej.

Przy wystawianiu oceny rocznej bierze się pod uwagę oceny z I i II semestru.

III. Formy i metody sprawdzania wiedzy.

Obszary aktywności ucznia podlegające ocenianiu:

- kształtowanie języka przedmiotu - sprawdzenie stopnia zrozumienia podstawowych pojęć,
- rozwiązywanie problemów,
- aktywność (kreatywność) na lekcjach,
- przygotowanie do lekcji (pilność),
- praca domowa,
- praca w grupie,
- stosowanie wiedzy przedmiotowej w sytuacjach praktycznych,
- aktywność dodatkowa - pozalekcyjna (konkursy, warsztaty),
- poszukiwanie, porządkowanie i wykorzystywanie informacji z różnych źródeł.

A) Ocenianiu podlegają:

1. Formy ustne

- Odpowiedzi,
- Dialog,
- Opowiadanie twórcze i odtwórcze,
- Analiza przekazów medialnych (słownych, ikonicznych, audiowizualnych),
- Udział w dyskusji, argumentowanie, wnioskowanie,
- Prezentacja,
- Recytacja,
- Czytanie tekstów,

2. Formy pisemne

- Prace klasowe (wypracowanie), sprawdziany (literackie, gramatyczne), dyktanda, testy, kartkówki,
- Zadania domowe w formie ćwiczeń (np. gramatycznych, ortograficznych, słownikowych),
- Wypracowania ujęte w podstawie programowej dla danego etapu kształcenia (recenzja, list, zaproszenie, życzenia, ogłoszenie, przepis, telegram, reklama, instrukcja, opowiadanie, streszczenie, charakterystyka, sprawozdanie), odpowiedzi na pytania, wnioski z lekcji,
- Ćwiczenia wykonane na lekcji,
- Referaty, gazetki.

3. Formy praktyczne

- Niewerbalne wytwory pracy (albumy, mapy, słowniczkki, plakaty, słuchowiska, filmy, komiksy, gazetki),
- Karty dydaktyczne,
- Pomoce dydaktyczne,
- Przygotowanie i przeprowadzenie fragmentu lekcji (np. zabaw, konkursów, ciekawych zadań).

4. Zeszyt przedmiotowy

B) Kryteria oceniania (umiejętności szczegółowe)

1. Kształtowanie języka przedmiotu:

- rzeczowość wypowiedzi
- odwoływanie się do wiedzy przedmiotowej
- włączanie terminologii, (języka przedmiotu) do swojego słownika, do mowy potocznej (w sytuacjach typowych i nietypowych)
- rozumienie dosłownego i przerośnego znaczenia słów i stosowanie w sytuacjach praktycznych
- poprawne stosowanie podstawowych pojęć
- zbieranie, uogólnianie, porównywanie wiadomości, wyciąganie wniosków.

2. Rozwiązywanie problemów:

- właściwe rozpoznanie i zdefiniowanie problemu
- analizowanie wszystkich aspektów zagadnienia
- zaplanowanie rozwiązania
- zaproponowanie różnych wariantów rozwiązania problemu
- uogólnianie, porównywanie i wyciąganie wniosków

3. Aktywność na lekcjach:

- udział w rozmowach i dyskusjach
- współpraca z zespołem
- udzielanie pomocy kolegom
- inicjatywa (własne propozycje, pytania)
- reakcje na polecenia nauczyciela
- samodyscyplina
- zainteresowanie tematem, przebiegiem lekcji
- inwencja twórcza

4. Przygotowanie do lekcji:

- orientacja w bieżącym materiale
- posiadanie podstawowego wyposażenia (podręcznika, zeszytu)
- odrabianie zadań domowych
- posiadanie niezbędnych materiałów pomocniczych

5. Praca domowa:

- prawidłowe wykonanie
- samodzielność w wykonaniu zadania
- stopień zrozumienia zadania
- zastosowanie wiedzy przedmiotowej
- oryginalność

6. Praca w grupie:

- aktywne uczestnictwo w pracy zespołu
- aktywne słuchanie innych
- tolerancja wobec wartości i poglądów innych osób
- pomoc innym
- modelowanie zachowania innych w grupie
- umiejętność "wchodzenia" w różne role
- korzystanie z pomocy innych osób
- podporządkowanie się poleceniom
- umiejętność dyskusowania, negocjowania
- przestrzeganie kultury języka i dyskusji
- twórczy wkład (argumenty, pomysły)
- współodpowiedzialność

7. Recytacja (wierszy, prozy):

- stopień opanowania treści
- odpowiednia intonacja i modulacja głosu
- właściwe tempo wypowiedzi, przestankowanie, akcentowanie, artykulacja, dykcja
- interpretacja głosowa tekstu (walory artystyczne)

8. Aktywność pozalekcyjna, dodatkowa

- udział w konkursach przedmiotowych
- wykonanie dodatkowych prac w czasie pozaszkolnym
- dobrowolne działania na rzecz innych
- zdobywanie wiadomości wykraczających poza program nauczania

9. Zeszyt przedmiotowy

- kompletność, systematyczność prowadzenia notatek
- sposób udzielania odpowiedzi na pytania, formułowanie wniosków
- czytelność i estetyka pisma
- poprawność językowa i ortograficzna

10. Wypowiedź ustna

- zawartość rzeczowa
- wyrażanie sądów, uzasadnienie
- formułowanie argumentów i ich porządkowanie
- płynność, spójność wypowiedzi, logiczny układ treści
- kształtowanie wypowiedzi w zależności od jej celu i sytuacji komunikacyjnej
- bogactwo słownictwa
- poprawność językowa
- sugestywność wypowiedzi

11. Wykorzystanie informacji z różnych źródeł

- poszukiwanie, porządkowanie i wybór istotnych źródeł informacji
- analiza, porównywanie, uogólnianie, ocena zgromadzonego materiału
- korzystanie z mediów
- umiejętność oceny przydatności zgromadzonych materiałów

12. Analiza przekazów medialnych

- określanie tematyki dzieła (elementów konwencji gatunkowej)
- dostrzeżenie problemów stawianych przez utwór, odczytanie jego intencji

- dostrzeganie związków między kategoriami estetycznymi istniejącymi w utworze (piękno, brzydota, patos, liryzm, ironia ...) a oddziaływaniem na odbiorcę
- wyjaśnienie (na przykładach) sposobu konstruowania obrazu (filmowego, literackiego, graficznego) i warstwy informacyjnej, symbolicznej, estetycznej, perswazyjnej
- uzasadnienie zastosowania określonych technik

13. Wypracowanie

- zgodność treści pracy z tematem
- sposób rozwinięcia tematu
- zakres i poprawność wykorzystanego materiału
- respektowanie zasad kompozycyjnych
- zastosowanie właściwej formy wypowiedzi
- estetyka pracy
- bogactwo słownictwa
- poprawność językowa
- poprawność ortograficzna i interpunkcyjna

C) Metody sprawdzania osiągnięć

1. Przewiduje się w każdej klasie następujące prace klasowe:

- Sprawdzian umiejętności z kształcenia językowego
- Test rozszerzonej wypowiedzi - wypracowanie
- Sprawdziany gramatyczne
- Dyktanda obejmujące poznane zasady ortograficzne i interpunkcyjne
- Test gramatyczne - literacki

O ilości prac decyduje nauczyciel, biorąc pod uwagę poziom wiedzy i umiejętności klasy oraz poszczególnych uczniów.

2. Pisemne i ustne prace domowe.

3. Wypowiedzi ucznia przygotowane i spontaniczne.

4. Zadania praktyczne, wysiłek i efekt pracy.

- Prace kontrolne i sprawdziany, poprzedzone powtórzeniem, zapowiedziane są na tydzień przed ustalonym terminem i zapisane w dzienniku papierowym oraz elektronicznym.
- Uczeń, który z przyczyn od niego niezależnych nie może przystąpić do pracy kontrolnej, zobowiązany jest do napisania jej w terminie nie dłuższym niż dwa tygodnie. W szczególnych przypadkach decyzją nauczyciela zastrzega się możliwość przedłużenia terminu. Zaliczenie uczeń uzyska na zajęciach wyrównawczych.

- Kartkówki stosowane są w zależności od potrzeb nauczyciela i bez konieczności wcześniejszej powtórki i zapowiedzi. Obejmować mogą treści z trzech ostatnich lekcji.
- Sprawdzone i ocenione prace kontrolne oraz sprawdziany nauczyciel ma obowiązek oddać najpóźniej dwa tygodnie po ich przeprowadzeniu.
- Prace kontrolne i sprawdziany przechowywane są w szkole jako dokumentacja nauczyciela.
- Rodzic ma prawo zapoznać się z pracami dziecka na dyżurach pedagogicznych.
- Uczeń ma prawo trzykrotnie w ciągu semestru zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to prac klasowych, sprawdzianów, dyktand, kartkówek)
- Oceny bieżące wyrażone są w stopniach (1 - 6) oraz "plusach" i "minusach", które uczeń może otrzymać:
 - "plusy" - za aktywność, dodatkowe pomoce dydaktyczne przygotowane na lekcje, krótkie wypowiedzi;
 - "minusy" - za brak pracy domowej (poza wypracowaniem) lub niezbędnych materiałów.
- Oceny cząstkowe mogą być opatrzone ponadto plusami i minusami.

D) Tryb i warunki poprawy oceny cząstkowej.

Uczeń ma prawo do poprawy oceny dostatecznej i niższej. Ocenę można poprawić jednorazowo i w terminie 2 tygodni od jej uzyskania. Nauczyciel może wyrazić zgodę na wydłużenie terminu poprawienia oceny w przypadku usprawiedliwionej nieobecności ucznia w szkole.

Uczeń może dokonać poprawy oceny na zajęciach wyrównawczych lub w inny sposób określony przez nauczyciela.

Przystąpienie do poprawy i uzyskana ocena zostanie odnotowana w dzienniku.

E) Tryb i warunki uzyskania oceny wyższej niż przewidywana.

Warunki i tryb uzyskania wyższej oceny niż przewidywana reguluje WZO ChSP „Salomon”.

IV. Sposób informowania rodziców o osiągnięciach uczniów w nauce i formy kontaktu z rodzicami

Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje uczniów oraz rodziców o wymaganiach edukacyjnych z realizowanego programu nauczania oraz sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów.

O osiągnięciach uczniów rodzice informowani będą:

- w sposób bezpośredni (zebrania klasowe, spotkania indywidualne, konsultacje na dyżurach pedagogicznych),
- w sposób pośredni (zapis w zeszycie, dzienniku elektronicznym, pisemne wezwanie do szkoły, list gratulacyjny).

V. Prace klasowe, sprawdziany, testy, dłuższe pisemne formy ocenia się według następującej skali :

- 0 - 29% - niedostateczny
- 30 - 49% - dopuszczający
- 50 - 74% - dostateczny
- 75 - 89% - dobry
- 90 - 97% - bardzo dobry
- 98 - 100% - celujący